

Bijlagen:

Ziekte & Besmettelijkheid

Verwekker

Het nieuwe humane coronavirus, severe acute respiratory syndrome coronavirus (SARS-CoV-2), behoort tot het species of Severe Acute Respiratory Syndrome related Coronavirus, genus beta-coronavirus, subgenus Sarbecovirussen, lineage B (Zhou 2019). Coronavirussen veroorzaken respiratoire infecties, soms met een enterale component, bij mensen en dieren. Tot deze groep behoort ook SARS-CoV dat in 2003 wereldwijd in verschillende regio's voor uitbraken zorgde.

Pathogenese

SARS-CoV-2 is genetisch het meest verwant aan het SARS-coronavirus. Het maakt net als SARS gebruik van de ACE2-receptor. Deze komt onder andere op het alveolair epitheel voor, wat gezien wordt als de verklaring voor de predilectie van SARS voor replicatie in de lage luchtwegen (Haagmans 2020).

Incubatieperiode

2-14 dagen (gemiddeld 5-6 dagen).

Ziekteverschijnselen

Wisselend, van milde niet-specifieke luchtwegklachten: neusverkoudheid; keelpijn (14%); (droge) hoest (68%); moeheid (38%); sputumproductie (33%); spier- en gewrichtspijnen (15%); hoofdpijn (14%) en verhoging, tot meer ernstige ziektebeelden met koorts (> 38 graden Celsius, 88%); kortademigheid (19%) en pneumonie, tot acute respiratoire stress syndroom en septische shock. Ook gerapporteerd (bij een kleiner deel van de patiënten): diarree (4%); misselijkheid en braken (5%). Ongeveer 80% van de gemelde gevallen heeft milde tot matig ernstige klachten, 13,8% heeft ernstige klachten en 6,1% zeer ernstige klachten.

Ook neurologische verschijnselen bij COVID-19 zijn beschreven, waaronder verlies van reukzin (hyposmie/anosmie) en smaakzin (dysgeusie), welke soms ook als enige symptoom werden gezien bij patiënten met een positieve test (Vaira 2020). Deze bevinding werd ook gezien bij SARS en andere coronavirussen. Verlies van reukzin is niet kenmerkend voor COVID-19 en andere coronavirussen, maar treedt ook op post-viraal bij andere virussen (ENTUK 2020). In een retrospectieve studie onder 214 COVID-19 patiënten in Wuhan, China werd bij 36.8% van deze patiënten neurologische verschijnselen vermeld; 24.8% heeft symptomen van het centrale zenuwstelsel zoals hoofdpijn, duizeligheid, maar ook ataxie, epilepsie en acuut cerebrovasculaire ziekte; 8.9% heeft perifeer neurale aandoeningen, waaronder 5% hyposmie. Maar ook hypogeusie en neuralgie zijn vermeld (Ling 2020).

De patiënten met complicaties worden onderverdeeld in 'ernstige pneumonie' als zij zuurstofbehoefstig zijn (circa 65% van de gevallen), 'kritiek' als ze beademing nodig hebben (circa 20%), of 'fataal' (circa 15% van de patiënten met pneumonie).

China meldt in maart 2020 een case fatality rate van 2,3%. Zowel de ernst, verloop en case fatality rate is afhankelijk van onderliggende aandoeningen en neemt toe bij ouderen boven de 70 jaar.

Bronnen: Guan 2020, Huang 2020, Wang W 2020, Haagmans 2020, ECDC 2020a.

Zie voor meer informatie over kinderen [NVK - Documenten COVID-19](#).

Definitie contacten

Contacten worden onderscheiden in drie categorieën: 1) huisgenoten, 2) overige nauwe contacten en 3) overige contacten.

1) Huisgenoten zijn contacten die in dezelfde woonomgeving leven en langdurig op **minder dan 1,5 meter** afstand contact hadden met de patiënt.

2) Als overige nauwe contacten worden beschouwd:

- 2a Personen die **langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter** afstand contact hadden met de patiënt tijdens diens besmettelijke periode.* De besmettelijke periode begint 2 dagen voor de start van de klachten, en eindigt als de patiënt 24 uur klachtenvrij is en minimaal 7 dagen na start van de symptomen.** Vliegtuigcontacten (binnen 2 stoelen in elke richting van de patiënt), reisgenoten en personeelsleden die in hetzelfde compartiment hebben gewerkt als de patiënt worden ook als 'overig nauw contact' beschouwd.***
- 2b) In omstandigheden waarbij er een hoogrisicoblootstelling was van **korter dan 15 minuten** (bijvoorbeeld in het gezicht hoesten, of direct fysiek contact zoals zoenen) wordt deze persoon ook als 'overig nauw contact' beschouwd.

3) Overige (niet nauwe) contacten zijn personen die langdurig contact (**langer dan 15 minuten**) hadden met de patiënt op **meer dan 1,5 meter** afstand in dezelfde ruimte, bijvoorbeeld op kantoor, in de klas of tijdens vergaderingen. Het contactonderzoek voor deze contacten kan later worden aangevuld met digitale oplossingen zoals een anonieme track-and-trace-app, specifiek voor contacten die niet door/via de indexpatiënt kunnen worden benaderd.

* Zorgmedewerkers die persoonsbeschermende maatregelen hebben gebruikt tijdens de verzorging van de patiënt worden niet als contact geïnccludeerd in het contactonderzoek.

** Bij immuungecompromiteerde patiënten wordt minimaal 14 in plaats van 7 dagen gehanteerd (zie (zie [Besmettelijke periode](#))).

*** Op dit moment wordt geen contactonderzoek gedaan onder medepassagiers in vliegtuigen. Reizigers uit 'hoogrisicogebieden' buiten Nederland (conform EASA-lijst) worden gevraagd 14 dagen in thuisquarantaine te gaan. Deze groep valt buiten het bestek van deze BCO-richtlijn, tenzij bij hen COVID-19 wordt vastgesteld en er een indicatie voor BCO in Nederland is. Personeelsleden die tijdens de vlucht in hetzelfde compartiment hebben

gewerkt dienen wel geïnformeerd te worden. De GGD van de regio waar het vliegtuig op de luchthaven is geland voert dit uit.

Beleid

Zie voor het beleid [Protocol bron- en contactonderzoek COVID-19](#).

Samengevat:

Binnen

- **Voor iedereen geldt: werk zoveel mogelijk thuis.**
- Als je kucht, hoest of verkouden bent, mag je niet naar buiten. Ook niet om te gaan werken. **Bij koorts en/of benauwdheid moet het volledige huishouden thuisblijven.**
- **Bezoek moet minimaal 1,5 meter afstand houden.**
- Vermijd ook ander lichamelijk contact zoveel mogelijk en **schud geen handen.**
- Vanaf 25 mei mogen meer **verpleeghuizen** weer bezoek ontvangen. De hoop is dat het 15 juni mogelijk zal zijn om de regeling landelijk in te voeren, als de uitbraak in Nederland onder controle blijft.

Buiten

Het kabinet heeft alle Nederlanders verzocht om buiten **drukke te vermijden** en op 1,5 meter afstand van anderen te blijven. Als dat niet mogelijk is, adviseert het kabinet ergens anders heen te gaan.

Mensen die zeventig jaar of ouder zijn of een kwetsbare gezondheid hebben, moeten extra voorzichtig zijn en zoveel mogelijk thuis blijven.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/openbaar-en-dagelijks-leven>

Groninger wil demonstreren tegen coronamaatregelen

Bram Gerkes uit Groningen wil komende zaterdag een demonstratie tegen de coronamaatregelen organiseren. Hij zoekt daarvoor sprekers die wat willen zeggen tijdens het protest.

Op zijn Facebookpagina schrijft hij: 'Toespraken/sprekers gezocht! AntiCorona-maatregelen betoging in Groningen (zaterdag).' De demonstratie is aangemeld bij de gemeente Groningen. Woordvoerder Hans Coenraads: „Wij zijn in overleg met de organisatie over hoeveel mensen ze verwachten en hoe ze coronarichtlijnen gaan hanteren.”

Geen anderhalve meter afstand

Gerkes heeft nog niet gereageerd op vragen van Sikkom, maar afgaande op zijn reacties wordt bijvoorbeeld de anderhalve meter afstand tijdens de demo niet in acht genomen. 'Dan gaan we voorbij aan het doel van een dergelijke demo', laat Gerkes daarover weten op Facebook. Wat het programma van de beoogde demonstratie is, en waar deze plaats moet vinden, is nog onduidelijk.

Op zijn Facebook-pagina deelt Gerkes berichten met complottheoriën over corona en de wereldgezondheid, en hekelt hij onder meer de NOS, CNN, New York Times. Deze nieuwsorganisaties delen volgens hem louter nepnieuws

Bron: [stadsblog Sikkom](#).

.....
.....

Achtergrondinformatie en tips: <https://www.nji.nl/coronavirus> en <https://www.bureaujeugdenmedia.nl/jongeren-en-coronamaatregelen>